

Ministru kabineta noteikumi Nr. 163

Rīgā 2023. gada 4. aprīlī (prot. Nr. 17 27. §)

**Grozījumi Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumos
Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"**

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
11. panta otrās daļas 2. punktu,
18. panta otrās daļas 1. punktu,
45. panta pirmo daļu un 46. panta otro daļu*

Izdarīt Ministru kabineta 2002. gada 22. janvāra noteikumos Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" (Latvijas Vēstnesis, 2002, 16. nr.; 2007, 11. nr.; 2008, 61. nr.; 2010, 128. nr.; 2013, 37. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 2.3.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

"2.3.1. sadzīves notekūdeņiem (notekūdeņi, kas radušies publiskās un dzīvojamās ēkās un pakalpojumu sniegšanas vietās dažādu fizioloģisko, higiēnas un sadzīves darbību dēļ);".

2. Izteikt 4. punktu šādā redakcijā:

"4. Veicot emisiju ūdenī, ņem vērā Ūdens apsaimniekošanas likumā noteiktos vides kvalitātes mērķus (turpmāk - vides kvalitātes mērķi) un ūdens kvalitātes normatīvus. Ja piesārņojuma emisijai ūdenī atbilstoši likumam "Par piesārņojumu" ir nepieciešams saņemt A kategorijas vai B kategorijas atļauju (turpmāk - atļauja), Valsts vides dienests (turpmāk - dienests) saskaņo atļaujas nosacījumus ar attiecīgajiem vides kvalitātes mērķiem un ūdens kvalitātes normatīviem, kā arī ņem tos vērā, reģistrējot C kategorijas piesārņojošas darbības."

3. Izteikt 15. punktu šādā redakcijā:

"15. Centrs šo noteikumu 2. pielikumā ietverto informāciju izvērtē ne retāk kā reizi sešos gados, atjaunojot upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānus atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumā noteiktajam, pamatojoties uz:

- 15.1. datiem par vielas vai vielu grupas bīstamību ūdens videi un cilvēku veselībai;
- 15.2. normatīvajos aktos noteiktajiem ūdens vides kvalitātes normatīviem;
- 15.3. vielas riska novērtējuma rezultātiem;
- 15.4. vielas importēto, saražoto un izmantoto daudzumu, kā arī lietošanas vai uzglabāšanas apstākļiem;
- 15.5. fizisko un juridisko personu iesniegtiem pamatotiem ierosinājumiem un ekspertu atzinumiem."

4. Izteikt 16. punktu šādā redakcijā:

"16. Sabiedrība, vides aizsardzības un veselības aizsardzības valsts institūcijas par šo noteikumu 2. pielikumā minēto vielu saraksta atjaunošanu tiek informētas upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu sabiedriskās apspriešanas laikā."

5. Izteikt 19. punktu šādā redakcijā:

"19. Iesniedzumā atļaujas saņemšanai, tai skaitā ja paredzētas būtiskas darbību izmaiņas, operators neatkarīgi no notekūdeņu novadīšanas veida (vidē, centralizētā kanalizācijas sistēmā vai uz ārējām attīrīšanas iekārtām) norāda

šādu informāciju:

19.1. visas attiecīgajā iekārtā jau izmantotās vai ražošanas procesā saražotās vai radušās prioritārās vielas vai bīstamās vielas, kā arī no citiem operatoriem saņemto notekūdeņu sastāvā esošās prioritārās vielas vai bīstamās vielas atbilstoši operatoru sniegtajai informācijai;

19.2. vielas, ko operators paredzējis izmantot un kuras var rasties piesārņojošas darbības procesā, ja piesārņojošā darbība vēl nav uzsākta vai tiek plānotas būtiskas izmaiņas esošajā piesārņojošajā darbībā;

19.3. operatora veiktā monitoringa rezultāti par šo noteikumu 19.1. apakšpunktā minētajām vielām, kas ir konstatētas notekūdeņos pēc attīrīšanas. Ja notekūdeņi nesatur (vai ir prognozējams, ka nesaturēs) prioritārās vielas vai bīstamās vielas un tās netiek vai netiks novadītas pieņemtajos ūdeņos, tas dokumentāri jāpamato ar testēšanas rezultātiem vai aprēķinu metodi atbilstoši izejvielu masas bilancēm vai inventarizācijas datiem;

19.4. sākotnējā sajaukšanās zonas aprēķina rezultāti pieņemtajos ūdeņos (virszemes ūdensobjektā) leļpus prioritāro vielu vai bīstamo vielu punktveida izplūdes vietas, ja vienas vai vairāku minēto vielu koncentrācija novadītajos notekūdeņos pārsniedz ūdens aizsardzības normatīvajos aktos noteiktos vides kvalitātes normatīvus. Veiktajam aprēķinam pievieno izmantotos datus un aprēķinu rezultātus, pamatojot tos ar testēšanas rezultātiem, ieskaitot testēšanas rezultātus par attiecīgu prioritāro vai bīstamo vielu fona koncentrācijām virszemes ūdensobjektā, un oficiālu izziņu no komersanta par virszemes ūdensobjektu raksturojošo hidroloģisko parametru mērījumiem, kuri nepieciešami sākotnējās sajaukšanās zonas aprēķinam. Nepieciešamās analīzes veic laboratorijā, kura attiecīgajā jomā ir akreditēta atbilstoši normatīvajiem aktiem par atbilstības institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību (turpmāk - akreditēta laboratorija);

19.5. notekūdeņos mērījumu rezultātā konstatēto prioritāro vielu vai bīstamo vielu koncentrācija pieņemtajos ūdeņos augšpus un leļpus notekūdeņu izplūdes vietas. Ja operators saskaņā ar šo noteikumu 19.4. apakšpunktu veicis sākotnējo sajaukšanās zonas aprēķinu, tad norāda konstatēto prioritāro vielu vai bīstamo vielu koncentrāciju pieņemtajos ūdeņos leļpus sajaukšanās zonas vai pie tās robežas."

6. Papildināt ar 19.¹ punktu šādā redakcijā:

"19.¹ Visi operatori, kuriem atļauja piesārņojošai darbībai, kas ietver notekūdeņu novadīšanu vidē vai centralizētā iekārtu un cauruļvadu sistēmā, kura nodrošina notekūdeņu savākšanu, novadīšanu un attīrīšanu (turpmāk - centralizēta kanalizācijas sistēma), ir izsniegta līdz 2022. gada 31. decembrim, veic notekūdeņu monitoringu to izplūdes vietā attiecīgajām šo noteikumu 1. un 2. pielikumā minētajām vielām vai ražošanas procesā izmantotajām, saražotajām vai blakusprocesos radītajām prioritārajām vielām vai bīstamajām vielām atbilstoši šo noteikumu 74. vai 75. punktā noteiktajiem termiņiem."

7. Papildināt ar 19.² punktu šādā redakcijā:

"19.² Ja dienests no operatora, kurš novada notekūdeņus centralizētā kanalizācijas sistēmā vai uz ārējām attīrīšanas iekārtām, saņēmis iesniegumu par piesārņojošas darbības atļaujas saņemšanu, tai skaitā ja paredzētas būtiskas darbību izmaiņas, tas informē attiecīgās centralizētās kanalizācijas sistēmas vai attīrīšanas iekārtu operatoru par saņemto iesniegumu un elektroniski nosūta tīmekļvietnes adresi, kurā iesniegums ir pieejams."

8. Izteikt 20. punktu šādā redakcijā:

"20. Dienests atļaujas nosacījumos iekļauj:

20.1. aizliegumu emitēt noteiktas prioritārās vielas vai bīstamās vielas, ja tas nepieciešams virszemes ūdeņu kvalitātes aizsardzībai;

20.2. prioritāro vielu un bīstamo vielu emisijas limitus un maksimāli pieļaujamo koncentrāciju notekūdeņu izplūdē pēc attīrīšanas;

20.3. (svītrots ar MK 19.02.2013. noteikumiem Nr.97);

20.4. prasību prioritāro vielu un bīstamo vielu monitoringā izmantot analīzes metodes un ievērot rezultātu kvalitātes nodrošināšanas un kontroles procedūras, kas nodrošina normatīvajos aktos par virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringu un monitoringa programmu izstrādi ūdeņu stāvokļa ķīmiskajam monitoringam noteikto prasību izpildi;

20.5. termiņu šajā punktā minēto atļaujas nosacījumu izpildei, ja atļauja paredzēta esošai piesārņojošai darbībai;

20.6. nosacījumu, ka prioritāro vielu un bīstamo vielu koncentrācija ūdens vidē, sedimentos, moluskos, vēžveidīgajos un zivīs piesārņojošas darbības dēļ nedrīkst būtiski palielināties, un prasības monitoringam, lai kontrolētu šī nosacījuma izpildi;

20.7. prasību izstrādāt un atļaujā noteiktajā termiņā iesniegt dienestā piesārņojuma samazināšanas programmu.

Programmā operators paredz vispiemērotākos paņēmienus attiecīgo vielu aizvietošanai, atguvei un otrreizējai izmantošanai, ja piesārņojumu ar šo noteikumu 1. un 2. pielikumā minētajām vielām rada avoti, kuriem nevar piemērot emisijas robežvērtību vai limitus;

20.8. šo noteikumu VII nodaļā paredzētās prasības monitoringa veikšanai;

20.9. nosacījumus atļaujas pārskatīšanai, pamatojoties uz notekūdeņu monitoringa rezultātiem un operatora veikto sākotnējo sajaukšanās zonas aprēķinu."

9. Izteikt 20.¹ punktu šādā redakcijā:

"20.¹ Dienests izvērtē operatora aprēķināto sajaukšanās zonu virszemes ūdeņos leļpus prioritāro vielu vai bīstamo vielu punktveida izplūdes vietas."

10. Izteikt 20.² punktu šādā redakcijā:

"20.² Dienests sajaukšanās zonu nosaka punktveida izplūdes vietas tiešā tuvumā, ņemot vērā:

20.²1. šo noteikumu 20.7. apakšpunktā minēto operatora piesārņojuma samazināšanas programmu un labāko pieejamo tehnisko paņēmieni piemērošanas iespējas;

20.²2. emitēto prioritāro vai bīstamo vielu fizikāli ķīmiskās īpašības un konkrētā ūdensobjekta hidroloģiskos apstākļus;

20.²3. piesārņojošo vielu koncentrāciju izplūdes vietā un atļauju nosacījumus piesārņojošo vielu emisijai noteiktā ūdensobjektā, lai sajaukšanās zona būtu samērīga, salīdzinot ar šo vielu kopējo ietekmi uz ūdensobjekta kvalitāti;

20.²4. ka sajaukšanās zonā vienas vai vairāku šo noteikumu 1. vai 2. pielikumā minēto vielu koncentrācija drīkst pārsniegt ūdens aizsardzības normatīvajos aktos noteiktos vides kvalitātes normatīvus, ja tas neietekmē attiecīgā virszemes ūdensobjekta kvalitātes atbilstību minētajiem vides kvalitātes normatīviem ārpus sajaukšanās zonas un ir izpildīts šo noteikumu 20.6. apakšpunkta nosacījums par koncentrāciju būtisku nepalielināšanos."

11. Izteikt 20.³ punktu šādā redakcijā:

"20.³ Ja dienests konstatē, ka iesniegumā atļaujas saņemšanai noteiktā sajaukšanās zona nenodrošina šo noteikumu 20.6. apakšpunktā minēto nosacījumu izpildi attiecīgajā virszemes ūdensobjektā ārpus sajaukšanās zonas, dienests, izsniedzot vai pārskatot atļauju atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, izvērtē sajaukšanās zonas lielumu leļpus punktveida piesārņojuma avota un izvērza nosacījumus tās samazināšanai."

12. Papildināt ar 20.⁴ punktu šādā redakcijā:

"20.⁴ Dienests var pieprasīt veikt detalizētu sajaukšanās zonas novērtējumu, ja:

20.⁴1. ir nepieciešama vairāku notekūdeņu izplūžu savstarpējās ietekmes vērtēšana un summāro sajaukšanās zonu noteikšana;

20.⁴2. ir vērtējama neregulāra notekūdeņu izplūde;

20.⁴3. sajaukšanās zonas sākotnējās noteikšanas rezultāti liecina, ka ārpus tās vienas vai vairāku šo noteikumu 1. vai 2. pielikumā minēto vielu koncentrācija pārsniegs ūdens aizsardzības normatīvajos aktos noteiktos vides kvalitātes normatīvus."

13. Papildināt ar 20.⁵ punktu šādā redakcijā:

"20.⁵ Ja nepieciešama vairāku notekūdeņu izplūžu savstarpējās ietekmes vērtēšana un summāro sajaukšanās zonu noteikšana, izdevumus par detalizētāku sajaukšanās zonas aprēķinu sedz operatori proporcionāli vidē novadītā piesārņojuma daudzumam. Ja izdevumus sadalīt nav iespējams, operatori sedz izmaksas vienādās daļās."

14. Papildināt ar 20.⁶ punktu šādā redakcijā:

"20.⁶ Informāciju par sajaukšanās zonu leļpus prioritāro vielu vai bīstamo vielu punktveida izplūdes vietas, ar tās noteikšanu saistītos aprēķinus un nosacījumus sajaukšanās zonas samazināšanai, ja dienests tādus nosaka, iekļauj operatoram izsniegtajā atļaujā."

15. Papildināt ar 20.⁷ punktu šādā redakcijā:

"20.⁷ Dienests reizi gadā apkopo informāciju un informē centru par noteiktajām sajaukšanās zonām leļpus prioritāro vielu vai bīstamo vielu punktveida izplūdes vietām, attiecībā uz kurām izvirzīti nosacījumi to samazināšanai."

16. Izteikt 21. punktu šādā redakcijā:

"21. Lai samazinātu prioritāro un bīstamo vielu radīto virszemes ūdeņu piesārņojumu, centrs attiecīgus pasākumus ietver atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam izstrādāto upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos un pasākumu programmās."

17. Izteikt 23. punktu šādā redakcijā:

"23. Dienests atļauj tiešu emisiju pazemes ūdeņos, ja emisijas dēļ nepasliktinās pazemes ūdeņu kvalitāte, operators ir veicis iepriekšēju izpēti, saņēmis atļauju piesārņojuma novadīšanai un saskaņā ar zemes dzīļu izmantošanu regulējošajiem normatīvajiem aktiem saņēmis zemes dzīļu izmantošanas licenci šādām darbībām:

23.1. ievadīt enerģijas ieguvei izmantotos termālos ūdeņus atpakaļ tajā pašā horizontā, no kura tie iegūti;

23.2. ievadīt ūdeni, kas satur ogļūdeņražu izpētē un ieguvē radušās vielas, tādās ģeoloģiskās struktūrās, no kurām izsūkņēti ogļūdeņraži vai citas vielas, vai tādās ģeoloģiskās struktūrās, kuras dabīgu apstākļu dēļ nav un nebūs izmantojamas citiem nolūkiem, ja ievadītais ūdens satur tikai tādās vielas, kas radušās iepriekš minētās darbībās;

23.3. ievadīt atpakaļ pazemes ūdens horizontos no karjeriem vai inženierbūvju būvniecības vai uzturēšanas vajadzībām atsūkņētos pazemes ūdeņus;

23.4. ievadīt dabasgāzi vai sašķidrināto naftas produktu gāzi glabāšanai ģeoloģiskās struktūrās, kuras dabīgu apstākļu dēļ nav un nebūs izmantojamas citiem nolūkiem;

23.5. ievadīt dabasgāzi vai sašķidrināto naftas produktu gāzi glabāšanai citu veidu ģeoloģiskajās struktūrās, ja īpaši nepieciešams nodrošināt gāzes krājumus un ievadīšana notiek tādā veidā, kas novērš pieņemošo pazemes ūdeņu kvalitātes pasliktināšanos tagad vai nākotnē;

23.6. ievadīt nelielu vielu daudzumu pazemes ūdeņu kompleksos zinātniskās pētniecības nolūkos, lai raksturotu vai aizsargātu pazemes ūdeņus vai veiktu to sanāciju, ja netiek ievadīts vairāk vielu, nekā attiecīgajam nolūkam nepieciešams."

18. Izteikt 24.1. apakšpunktu šādā redakcijā:

"24.1. dienests konstatē, ka prioritārās vielas un bīstamās vielas ir tik mazā daudzumā un koncentrācijā, ka to ieplūšana pazemes ūdeņos, tai skaitā izsūcoties cauri augsnei vai nogulumiežiem (turpmāk - netiešā emisija), nekavē sasniegt noteiktos vides kvalitātes mērķus vai kvalitātes normatīvus un nerada risku pieņemošo pazemes ūdeņu stāvokļa pasliktināšanai ne pašreiz, ne nākotnē;"

19. Izteikt 24.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

"24.2. dienests atzīst, ka sadzīves notekūdeņu emisija no atsevišķām ēkām, kas nav pievienotas centralizētai kanalizācijas sistēmai, ir nenozīmīga un minētās ēkas atrodas ārpus aizsargjoslām ap dzeramā ūdens ņemšanas vietām;"

20. Izteikt 24.4. apakšpunktu šādā redakcijā:

"24.4. piesārņojošās vielas pazemes ūdeņos nonāk pazemes ūdensobjekta ūdens līmeņa paaugstināšanas vai pazemes ūdeņu krājumu mākslīgas papildināšanas dēļ, kas tiek veikta atbilstoši dienesta izsniegtajā atļaujā minētajiem nosacījumiem;"

21. Izteikt 24.5. apakšpunktu šādā redakcijā:

"24.5. dienests konstatē, ka novērst vai ierobežot piesārņojošo vielu ieplūšanu pazemes ūdeņos, likvidēt piesārņotā augsnē vai zemes dzīlēs ieplūdušās piesārņojošās vielas vai citādi kontrolēt šo vielu nonākšanu piesārņotā augsnē vai zemes dzīlēs ir tehniski iespējams, vienīgi īstenojot pasākumus, kas paaugstinātu apdraudējumu cilvēku veselībai vai apkārtējās vides kvalitātei kopumā vai būtu nesamērīgi dārgi;"

22. Izteikt 24.¹ punktu šādā redakcijā:

"24.¹ Šo noteikumu 23. un 24. punktā minētos nosacījumus drīkst piemērot tikai tad, ja dienests ir atzinis, ka attiecīgajā pazemes ūdensobjektā ir nodrošināts efektīvs uzraudzības monitorings vai cits monitorings saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei. Dienests uzskaita gadījumus, kad tika piemēroti šo noteikumu 24. punktā minētie nosacījumi, un reizi gadā informē par tiem Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju."

23. Izteikt 26. punktu šādā redakcijā:

"26. Dienests neizsniedz atļauju šo noteikumu 23. un 25. punktā minētajām darbībām, ja atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam izstrādātajos upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānos pazemes ūdensobjektā konstatēts ievērojams un stabils piesārņojošo vielu, piesārņojošo vielu grupu vai piesārņojuma rādītāju koncentrācijas pieaugums (piesārņojuma augšupejoša tendence), ko nepieciešams samazināt, bet minētās darbības izraisītu attiecīgo piesārņojošo vielu vai piesārņojošo vielu grupu papildu emisiju un nepieļaujamu piesārņojuma izplatību, kā arī apdraudētu minerālūdens, dzeramā ūdens vai lauksaimniecības vajadzībām nepieciešamā ūdens ieguvu vai nodarītu kaitējumu virszemes ūdeņiem vai sauszemes ekosistēmām."

24. Izteikt 27. punktu šādā redakcijā:

"27. Pirms atļaujas izsniegšanas emisijai pazemes ūdeņos, ja emisija var izraisīt pārrobežu piesārņojumu, dienests informē Vides pārraudzības valsts biroju. Vides pārraudzības valsts birojs informē attiecīgās valsts kompetento institūciju."

25. Izteikt 27.¹ punktu šādā redakcijā:

"27.¹ Izstrādājot atļaujas nosacījumus šo noteikumu 23. un 25. punktā minētajām darbībām, dienests ņem vērā:

27.¹¹ konkrētā pazemes ūdensobjekta ķīmisko kvalitāti un uz to attiecināmos vides kvalitātes normatīvus un piesārņojošo vielu robežvērtības, kas noteiktas atbilstoši normatīvajiem aktiem par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem;

27.¹² konkrētajā pazemes ūdensobjektā identificētās ievērojamās un stabilās piesārņojuma augšupejošās tendences un nosacījumus to novēršanai un samazināšanai, kas noteikti normatīvajos aktos par prasībām virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei."

26. Izteikt 31.¹ punktu šādā redakcijā:

"31.¹ Prasības komunālo notekūdeņu centralizētai savākšanai un emisijai nosaka visām apdzīvotajām vietām vai to robežās esošām atsevišķām teritorijas daļām, kur iedzīvotāju skaits, apdzīvotības blīvums un ekonomiskā aktivitāte ir pietiekami koncentrēta, lai būtu ekonomiski pamatoti veidot centralizētu kanalizācijas tīklu sistēmu notekūdeņu savākšanai un novadīšanai uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām vai uz to galīgās novadīšanas vietu vidē (turpmāk - aglomerācija)."

27. Papildināt ar 31.² punktu šādā redakcijā:

"31.² Vietējā pašvaldība līdz 2024. gada 30. jūnijam un pēc tam ne retāk kā reizi septiņos gados izvērtē tās administratīvajā teritorijā esošo aglomerāciju robežas, ņemot vērā tehniskās un ekonomiskās iespējas veikt esošās centralizētās kanalizācijas sistēmas paplašināšanu vai jaunas centralizētās kanalizācijas sistēmas izbūvi, un, ja nepieciešams, precizē aglomerācijas robežas, pamatojoties uz šādu informāciju:

31.²¹ iedzīvotāju blīvums dažādās aglomerācijas daļās;

31.²² aglomerācijas iedzīvotāju skaita izmaiņu tendences pēdējo piecu gadu laikā pirms lēmuma pieņemšanas;

31.²³ dati no reģistra, kas izveidots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu;

31.²⁴ aglomerācijas centralizēto kanalizācijas sistēmu izvietojums, jauda un tehniskais stāvoklis, kā arī decentralizēto kanalizācijas sistēmu un piesārņojošās darbības operatoru izvietojums un radītā piesārņojuma slodze;

31.²⁵ pašvaldības teritorijas plānojums, tai skaitā saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ūdenssaimniecības pakalpojumiem noteiktās apbūves teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētās kanalizācijas sistēmas, kā arī apbūves noteikumi minētajās teritorijās."

28. Papildināt ar 31.³ punktu šādā redakcijā:

"31.³ Vietējās pašvaldības dome pieņem lēmumu par aglomerācijas robežu noteikšanu un līdz 2025. gada 2. janvārim iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai lēmumu par aglomerācijas robežu noteikšanu, tā pamatojumu un kartogrāfisko materiālu ar aktuālo aglomerācijas robežu. Ja vietējās pašvaldības dome pieņem lēmumu mainīt aglomerācijas robežu, pašvaldība mēneša laikā pēc attiecīgā lēmuma pieņemšanas iesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā pieņemto lēmumu, tā pamatojumu un kartogrāfisko materiālu ar aktuālo aglomerācijas robežu."

29. Izteikt 34. punktu šādā redakcijā:

"34. Ja centralizētas kanalizācijas sistēmas izveide ir ekonomiski neizdevīga vai neuzlabos vides kvalitāti, notekūdeņu savākšanai izmanto normatīvajos aktos par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu noteiktās decentralizētas kanalizācijas sistēmas vai cita veida ietaises (turpmāk - decentralizēta kanalizācijas sistēma), kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni. Šādu lēmumu pamato ar tehniski ekonomiskās izpētes un vides izpētes rezultātiem. Ja tiek izveidota decentralizēta kanalizācijas sistēma, attiecīgā pašvaldība nodrošina visu tajās savāktu notekūdeņu un ar tiem saistīto utilizēto atkritumu regulāru savākšanu un attīrīšanu atbilstoši šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasībām."

30. Papildināt ar 40.¹ punktu šādā redakcijā:

"40.¹ Ja ciemu vai pilsētu teritorijā notekūdeņu savākšanai un attīrīšanai izmanto rūpnieciski izgatavotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē un kuru kopējā jauda ir mazāka par 5 m³/diennaktī, iekārtu īpašnieks vai valdītājs nodrošina vismaz notekūdeņu otrējo attīrīšanu, kā arī ievēro šo noteikumu 5. pielikuma 9.¹ punktā noteiktās prasības."

31. Izteikt 43.1.2. apakšpunktu šādā redakcijā:

"43.1.2. vielas, kuras paredzēts emitēt, tai skaitā visas prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuras konstatētas notekūdeņos, veicot šo noteikumu 19.3. apakšpunktā paredzēto monitoringu, vai kuras operators plānojis novadīt;".

32. Papildināt ar 43.3. apakšpunktu šādā redakcijā:

"43.3. informē notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatoru un dienestu par iepriekšējā kalendāra gadā ražošanas notekūdeņos mērījumu rezultātā konstatēto prioritāro vielu un bīstamo vielu koncentrāciju. Ražošanas notekūdeņu paraugus ņem vismaz divas reizes gadā (reizi sešos mēnešos) tā, lai paraugi raksturotu ražošanas procesu tā normālā darbības režīmā."

33. Izteikt 46. punktu šādā redakcijā:

"46. Operators nodrošina notekūdeņu un notekūdeņu dūņu lietderīgu izmantošanu (arī notekūdeņu un notekūdeņu dūņu izmantošanu augsnes mēslošanā un teritoriju labiekārtošanā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā). Notekūdeņu dūņu apglabāšanai saņem atļauju. Notekūdeņu novadīšanas un notekūdeņu dūņu apglabāšanas ietaises ierīko tā, lai tās samazinātu notekūdeņu un notekūdeņu dūņu nelabvēlīgo ietekmi uz vidi. Operatoram ir tiesības vienoties ar citiem operatoriem par notekūdeņu dūņu uzkrāšanu un apglabāšanu citu attīrīšanas iekārtu deponēšanas vietās. Par šādu vienošanos operators informē dienestu divu nedēļu laikā pēc vienošanās noslēgšanas."

34. Izteikt 47. punktu šādā redakcijā:

"47. Pasākumus komunālo notekūdeņu radītā piesārņojuma samazināšanai iekļauj un īsteno atbilstoši Ūdens apsaimniekošanas likumam izstrādāto upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu un pasākumu programmās, nosakot gan pasākumu izpildes termiņus, gan informāciju par nepieciešamo finansējumu un tā avotiem."

35. Izteikt 52. punktu šādā redakcijā:

"52. Dienests emisijas limitus nosaka, ņemot vērā:

52.1. šo noteikumu 5. pielikumā un citos normatīvajos aktos noteiktās emisijas robežvērtības, kā arī ar tām saistītās prasības;

52.2. aprēķinu rezultātus, kuri ir iegūti, pamatojoties uz normatīvajos aktos par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti noteiktajiem kvalitātes normatīviem vai principiem;

52.3. labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadvērtībās;

52.4. operatora iesniegumā iekļauto informāciju par piesārņojuma emisiju ūdenī vai vidē, piesārņojuma apjomu, tai skaitā par šo noteikumu 43.1.2. apakšpunktā minēto vielu novadītajiem daudzumiem, un plānotajiem kontroles pasākumiem, kā arī emisijas ietekmi uz pieņemtajiem ūdensobjektiem;

52.5. vides kvalitātes mērķus vai kvalitātes normatīvus, kas noteikti konkrētam ūdensobjektam;

52.6. ūdens kvalitāti attiecīgajā ūdensobjektā un tā jutību pret piesārņojumu, informāciju par citiem esošiem vai paredzamiem piesārņojuma avotiem, kā arī attiecīgo vielu fona koncentrāciju;

52.7. attīrīšanas iekārtu tehnisko stāvokli un to iespējamo uzlabojumu, neveicot kapitālo pārbūvi;

52.8. notekūdeņu attīrīšanas pakāpi analogās notekūdeņu attīrīšanas iekārtās."

36. Izteikt 52.¹ punktu šādā redakcijā:

"52.¹ Ja pēc notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcijas vai jaunu iekārtu būvniecības notekūdeņu emisija paredzēta ūdensobjektā, kas normatīvajos aktos par riska ūdensobjektiem noteikts kā riska ūdensobjekts punktveida piesārņojuma avota dēļ, dienests jebkurai aglomerācijai vai apdzīvotai vietai, novērtējot šo noteikumu 5. pielikumā noteikto vielu ietekmes nozīmību uz šo riska ūdensobjektu, emisiju limitus attiecīgajām vielām nosaka ne vairāk kā par 25 % stingrākus salīdzinājumā ar minētajā pielikumā noteiktajām prasībām."

37. Izteikt 53. punktu šādā redakcijā:

"53. Ja normatīvajos aktos nav noteiktas emisijas robežvērtības konkrētajām ķīmiskajām vielām vai emisijai no noteiktiem ražošanas procesiem, dienests tos aizvieto ar citiem nosacījumiem, kas nodrošina līdzvērtīgu pieņemošo ūdeņu aizsardzību un nosaka emisijas limitus, ņemot vērā:

53.1. labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijās;

53.2. emisijas robežvērtības vai vides kvalitātes normatīvus, kas noteikti vielām ar līdzīgu iedarbību uz vidi;

53.3. pieņemošo ūdeņu kvalitāti - tai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par virszemes ūdeņu kvalitāti jāatbilst vismaz karpveidīgo zivju ūdeņu kvalitātes normatīviem;

53.4. noteiktos vides kvalitātes mērķus un normatīvajos aktos par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti noteiktos kvalitātes normatīvus konkrētām ķīmiskām vielām."

38. Izteikt 56. punktu šādā redakcijā:

"56. Dienests atļaujā iekļauj prasības operatora veiktajam monitoringam un nosaka monitoringa biežumu, ņemot vērā prasības, kas noteiktas šajos noteikumos, normatīvajos aktos par virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringu un normatīvajos aktos par vides monitoringu un piesārņojošo vielu reģistru, kā arī emisijas raksturu un tipu un pieņemošo ūdeņu kvalitātes prasības."

39. Papildināt ar 57.¹ punktu šādā redakcijā:

"57.¹ Pamatojoties uz izmaiņām normatīvajos aktos par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī, tai skaitā par izmaiņām šo noteikumu 1. un 2. pielikumā, dienests pieprasa operatoram atjaunot monitoringa informāciju par prioritāro vielu un bīstamo vielu emisijām un saskaņā ar iegūtajiem rezultātiem izstrādāt jaunu monitoringa programmu."

40. Izteikt 59. punktu šādā redakcijā:

"59. Veicot no attīrīšanas iekārtām emitēto komunālo notekūdeņu monitoringu, operators ievēro šo noteikumu 5. pielikumā noteiktās procedūras un references analīzes metodes un 6. pielikumā noteiktos kritērijus. Citas analīzes metodes var izmantot, ja ar tām iespējams iegūt līdzvērtīgus rezultātus."

41. Izteikt 60. punktu šādā redakcijā:

"60. Ja prioritāro vielu un bīstamo vielu emisija var ietekmēt citu valsts teritoriālos ūdeņus, dienests informē Vides pārraudzības valsts biroju. Vides pārraudzības valsts birojs informē attiecīgās valstis, lai vienotos par sadarbību monitoringa procedūru saskaņošanā."

42. Izteikt 62. punktu šādā redakcijā:

"62. Ja monitoringā konstatēta emisijas neatbilstība atļaujas nosacījumiem, operators informē par to dienestu un Veselības inspekciju, noskaidro neatbilstības cēloņus un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību. Dienests veic nepieciešamos pasākumus, lai kontrolētu emisijas atbilstību attiecīgajām prasībām un novērstu jebkuru ūdens vides kvalitātes pasliktināšanos."

43. Izteikt 63. punktu šādā redakcijā:

"63. Valsts vides inspektori veic valsts kontroli, lai pārbaudītu, vai notekūdeņi, kas satur prioritārās vielas vai bīstamās vielas, atbilst atļaujā noteiktajiem emisijas limitiem un notekūdeņi, kas emitēti no attīrīšanas iekārtām, atbilst atļaujā noteiktajām prasībām. Nepieciešamās analīzes veic akreditētā laboratorijā."

44. Izteikt 64. punktu šādā redakcijā:

"64. Valsts vides inspektori ne retāk kā reizi gadā pārbauda operatoram izsniegtajā atļaujā noteikto nosacījumu ievērošanu."

45. Izteikt 65. punktu šādā redakcijā:

"65. Operators nodrošina, ka paraugu ņemšanu un nepieciešamās analīzes veic akreditēta laboratorija. Atbilstoši atļaujā noteiktajām prasībām operators iesniedz dienestā šādus monitoringa datus un informāciju:

65.1. prioritāro vielu un bīstamo vielu, kā arī citu piesārņojošo vielu (ja tām atļaujā noteikti emisijas limiti) emisijas atbilstība atļaujā noteiktajiem emisijas limitiem;

65.2. no attīrīšanas iekārtām emitēto notekūdeņu atbilstība atļaujā noteiktajiem nosacījumiem;

65.3. pieņemšanā ūdensobjekta kvalitātes monitoringa dati ūdenstecē augšpus un lejpus emisijas vietai vai ūdenstilpē un jūrā atbilstoši atļaujā noteiktajām prasībām;

65.4. saražoto notekūdeņu dūņu daudzums, sastāvs, izmantošanas, apglabāšanas un monitoringa dati;

65.5. citu veidu monitoringa dati atbilstoši atļaujā noteiktajiem nosacījumiem."

46. Izteikt 67. punktu šādā redakcijā:

"67. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar centru sniedz Eiropas Komisijai šādas ziņas:

67.1. ne retāk kā reizi divos gados pēc Eiropas Komisijas pieprasījuma un tās norādītajā formā - ziņojumu par komunālo notekūdeņu novadīšanu un notekūdeņu dūņu izmantošanu un apglabāšanu Latvijas teritorijā, kā arī aktuālo informāciju par veikto un plānoto rīcību komunālo notekūdeņu radītā piesārņojuma samazināšanai;

67.2. par komunālo notekūdeņu monitoringā izmantotajām metodēm."

47. Svītrot 70. punktu.

48. Papildināt ar 74. punktu šādā redakcijā:

"74. Operatori, kuri šo noteikumu 1. pielikumā noteiktās prioritārās vielas un 2. pielikumā noteiktās bīstamās vielas izmanto ražošanas procesā vai ražo, vai rada ražošanas blakusprocesā un kuri ražošanas notekūdeņus novada centralizētajā kanalizācijas sistēmā vai uz ārējām attīrīšanas iekārtām, līdz 2024. gada 30. jūnijam un pēc tam līdz katra nākamā gada 30. jūnijam sniedz šo noteikumu 43.3. apakšpunktā noteikto informāciju notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatoram un dienestam."

49. Papildināt ar 75. punktu šādā redakcijā:

"75. Operatori, kuriem izsniegta atļauja piesārņojošai darbībai, kas ietver notekūdeņu novadīšanu vidē, iesniedz dienestam šo noteikumu 19.3. apakšpunktā un, ja sajaukšanās zona ir aprēķināta, arī šo noteikumu 19.4. apakšpunktā norādīto informāciju šādos termiņos:

75.1. līdz 2025. gada 30. jūnijam - operatori, kuri saskaņā ar atļaujas nosacījumiem sniedz informāciju par prioritāro vielu vai bīstamo vielu emisijām virszemes ūdeņos vides aizsardzības oficiālās statistikas pārskatos vai kuru novadītais notekūdeņu apjoms no kādas iekārtas kādā no pēdējiem pieciem gadiem pirms šo noteikumu 75. punkta stāšanās spēkā ir bijis 1 miljons m³ gadā vai lielāks;

75.2. līdz 2026. gada 30. jūnijam - pārējie operatori, kuri ražošanas procesos izmanto vai ražo prioritārās vielas vai bīstamās vielas un kuri attīrītos notekūdeņus novada virszemes ūdensobjektos;

75.3. līdz 2027. gada 30. jūnijam - notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatori, kuri pieņem ražošanas notekūdeņus."

50. Svītrot informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām 1. apakšpunktu.

51. Svītrot informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām 2. apakšpunktu.

52. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 13. apakšpunktu šādā redakcijā:

"13) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Direktīvas 2013/39/ES, ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK un Direktīvu 2008/105/EK attiecībā uz prioritārajām vielām ūdens resursu politikas jomā;"

53. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 14. apakšpunktu šādā redakcijā:

"14) Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvas 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā."

54. Izteikt 1. pielikumu jaunā redakcijā (1. pielikums).

55. Izteikt 2. pielikumu jaunā redakcijā (2. pielikums).

56. Izteikt 5. pielikumu jaunā redakcijā (3. pielikums).

57. Papildināt ar 6. pielikumu (4. pielikums).

1. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 4. aprīļa
noteikumiem Nr. 163

"1. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 22. janvāra
noteikumiem Nr. 34

Prioritārās vielas

Nr. p. k.	CAS numurs ⁽¹⁾	ES numurs ⁽²⁾	Vielas nosaukums ⁽³⁾	Ūdens videi īpaši bīstama viela ⁽⁴⁾
1.	15972-60-8	240-110-8	Alahlors	
2.	120-12-7	204-371-1	Antracēns	X
3.	1912-24-9	217-617-8	Atrazīns	
4.	71-43-2	200-753-7	Benzols	
5.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Bromdifenilēteri	X ⁽⁵⁾
6.	7440-43-9	231-152-8	Kadmijs un tā savienojumi	X
7.	85535-84-8	287-476-5	C ₁₀ -13 hlorkāni	X
8.	470-90-6	207-432-0	Hlorfenvinfoss	
9.	2921-88-2	220-864-4	Hlorpirifoss (etila hlorpirifoss)	
10.	107-06-2	203-458-1	1,2-dihloretāns	
11.	75-09-2	200-838-9	Dihlormetāns	
12.	117-81-7	204-211-0	Di(2-etilheksil)ftalāts (DEHP)	X
13.	330-54-1	206-354-4	Diurons	
14.	115-29-7	204-079-4	Endosulfāns	X
15.	206-44-0	205-912-4	Fluorantēns	
16.	118-74-1	204-273-9	Heksahlorbenzols	X
17.	87-68-3	201-765-5	Heksahlorbutadiēns	X
18.	608-73-1	210-168-9	Heksahlorcikloheksāns	X
19.	34123-59-6	251-835-4	Izoproturons	
20.	7439-92-1	231-100-4	Svins un tā savienojumi	
21.	7439-97-6	231-106-7	Dzīvsudrabs un tā savienojumi	X
22.	91-20-3	202-049-5	Naftalīns	
23.	7440-02-0	231-111-4	Niķelis un tā savienojumi	
24.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Nonilfenoli	X ⁽⁶⁾
25.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Oktilfenoli ⁽⁷⁾	
26.	608-93-5	210-172-0	Pentahlorbenzols	X
27.	87-86-5	201-778-6	Pentahlorfenols	
28.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Poliaromātiskie ogļūdeņraži (PAO) ⁽⁸⁾	X
29.	122-34-9	204-535-2	Simazīns	
30.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Tributilalvas savienojumi	X ⁽⁹⁾
31.	12002-48-1	234-413-4	Trihlorbenzoli	
32.	67-66-3	200-663-8	Trihlormetāns (hloroforms)	
33.	1582-09-8	216-428-8	Trifluralīns	X

34.	115-32-2	204-082-0	Dikofols	X
35.	1763-23-1	217-179-8	Perfluoroktānsulfoskābe un tās atvasinājumi (PFOS)	X
36.	124495-18-7	Nav piemērojams	Hinoksifēns	X
37.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Dioksīni un dioksīniem līdzīgie savienojumi	X ⁽¹⁰⁾
38.	74070-46-5	277-704-1	Aklonifēns	
39.	42576-02-3	255-894-7	Bifenokss	
40.	28159-98-0	248-872-3	Cibutrīns	
41.	52315-07-8	257-842-9	Cipermetrīns ⁽¹¹⁾	
42.	62-73-7	200-547-7	Dihlorfoss	
43.	Nav piemērojams	Nav piemērojams	Heksabromciklododekāni (HBCDD)	X ⁽¹²⁾
44.	76-44-8/1024-57-3	200-962-3/213-831-0	Heptahloro un heptahlorepoksīds	X
45.	886-50-0	212-950-5	Terbutrīns	

Piezīmes.

(1) Vielas numurs ķīmisko vielu reģistrā *Chemical Abstracts Service*.

(2) Eiropas ķīmisko komercvielu saraksta (*EINECS*) numurs vai Eiropā reģistrēto ķīmisko vielu saraksta (*ELINCS*) numurs.

(3) Vielu grupām raksturīgās vielas ūdeņu ķīmiskās kvalitātes kontrolei norāda pie attiecīgiem vides kvalitātes normatīviem, ja nav noteikts citādi.

(4) X - ūdens videi īpaši bīstama viela, kuras emisijas un noplūdes nepieciešams novērst līdz 2020. gada 22. decembrim. Vielām Nr. 2, 5 un 28 emisijas un noplūdes nepieciešams novērst līdz 2021. gada 22. decembrim, bet vielām Nr. 34, 35, 36, 37, 43 un 44 - līdz 2027. gada 22. decembrim.

(5) Tikai tetra-, penta-, hekso- un heptabromdifenilēteris (CAS numurs attiecīgi 40088-47-9, 32534-81-9, 36483-60-0, 68928-80-3).

(6) Nonilfenols (CAS Nr. 25154-52-3, ES Nr. 246-672-0), arī tā izomēri 4-nonilfenols (CAS Nr. 104-40-5, ES Nr. 203-199-4) un 4-nonilfenols (sazarots) (CAS Nr. 84852-15-3, ES Nr. 284-325-5).

(7) Oktilfenols (CAS Nr. 1806-26-4, ES Nr. 217-302-5), arī izomērs 4-(1,1',3,3'-tetrametilbutil)-fenols (CAS Nr. 140-66-9, ES Nr. 205-426-2).

(8) Ar benz(a)pirēnu (CAS Nr. 50-32-8, ES Nr. 200-028-5), benz(b)fluorantēnu (CAS Nr. 205-99-2, ES Nr. 205-911-9), benz(g,h,i)perilēnu (CAS Nr. 191-24-2, ES Nr. 205-883-8), benz(k)fluorantēnu (CAS Nr. 207-08-9, ES Nr. 205-916-6), indeno(1,2,3-cd)pirēnu (CAS Nr. 193-39-5, ES Nr. 205-893-2) un izņemot antracēnu, fluorantēnu un naftalīnu, kuri sarakstā iekļauti atsevišķi.

(9) Ar tributilalvas katjonu (CAS Nr. 36643-28-4).

(10) Tas attiecas uz šādiem savienojumiem:

7 polihlordibenzo-p-dioksīni (PCDD): 2,3,7,8-T4CDD (CAS Nr. 1746-01-6), 1,2,3,7,8-P5CDD (CAS Nr. 40321-76-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDD (CAS Nr. 39227-28-6), 1,2,3,6,7,8-H6CDD (CAS Nr. 57653-85-7), 1,2,3,7,8,9-H6CDD (CAS Nr. 19408-74-3), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDD (CAS Nr. 35822-46-9), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDD (CAS Nr. 3268-87-9);
10 polihlordibenzofurāni (PCDF): 2,3,7,8-T4CDF (CAS Nr. 51207-31-9), 1,2,3,7,8-P5CDF (CAS Nr. 57117-41-6), 2,3,4,7,8-P5CDF (CAS Nr. 57117-31-4), 1,2,3,4,7,8-H6CDF (CAS Nr. 70648-26-9), 1,2,3,6,7,8-H6CDF (CAS Nr. 57117-44-9), 1,2,3,7,8,9-H6CDF (CAS Nr. 72918-21-9), 2,3,4,6,7,8-H6CDF (CAS Nr. 60851-34-5), 1,2,3,4,6,7,8-H7CDF (CAS Nr. 67562-39-4), 1,2,3,4,7,8,9-H7CDF (CAS Nr. 55673-89-7), 1,2,3,4,6,7,8,9-O8CDF (CAS Nr. 39001-02-0);
12 dioksīnam līdzīgie polihlorbifenili (PCB-DL): 3,3',4,4'-T4CB (PCB 77, CAS Nr. 32598-13-3), 3,3',4,4',5-T4CB (PCB 81, CAS Nr. 70362-50-4), 2,3,3',4,4'-P5CB (PCB 105, CAS Nr. 32598-14-4), 2,3,4,4',5-P5CB (PCB 114, CAS Nr. 74472-37-0), 2,3',4,4',5-P5CB (PCB 118, CAS Nr. 31508-00-6), 2,3',4,4',5-P5CB (PCB 123, CAS Nr. 65510-44-3), 3,3',4,4',5-P5CB (PCB 126, CAS Nr. 57465-28-8), 2,3,3',4,4',5-H6CB (PCB 156, CAS Nr. 38380-08-4), 2,3,3',4,4',5-H6CB (PCB 157, CAS Nr. 69782-90-7), 2,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 167, CAS Nr. 52663-72-6), 3,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 169, CAS Nr. 32774-16-6), 2,3,3',4,4',5,5'-H7CB (PCB 189, CAS Nr. 39635-31-9).

(11) CAS Nr. 52315-07-8 attiecas uz izomēru maisījumu, kas satur cipermetrīnu, alfa-cipermetrīnu (CAS Nr. 67375-

30-8), beta-cipermetrīnu (CAS Nr. 65731-84-2), teta-cipermetrīnu (CAS Nr. 71697-59-1) un zeta-cipermetrīnu (52315-07-8).

(12) Tas attiecas uz 1,3,5,7,9,11-heksabromciklododekānu (CAS Nr. 25637-99-4), 1,2,5,6,9,10-heksabromciklododekānu (CAS Nr. 3194-55-6), α-heksabromciklododekānu (CAS Nr. 134237-50-6), β-heksabromciklododekānu (CAS Nr. 134237-51-7) un γ-heksabromciklododekānu (CAS Nr. 134237-52-8)."

2. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 4. aprīļa
noteikumiem Nr. 163

"2. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 22. janvāra
noteikumiem Nr. 34

Ūdens videi bīstamās vielas

Nr. p. k.	CAS numurs ⁽¹⁾	Vielas nosaukums
1.	7440-38-2	Arsēns un tā savienojumi
2.	7440-66-6	Cinks un tā savienojumi
3.	7440-47-3	Hroms un tā savienojumi
4.	7440-50-8	Varš un tā savienojumi
5.	309-00-2	Ciklodiēna pesticīdi:
5.1.	60-57-1	aldrīns, (tā izomērs izodrīns)
5.2.	72-20-8	dieldrīns
5.3.	465-73-6	endrīns
6.	Nav piemērojams	DDT kopā ⁽²⁾
7.	50-29-3	para-para-DDT
8.	Nav piemērojams	Polihlorbifenili (PHB)
9.	107-13-1	Akrilnitrils
10.	Nav piemērojams	Fenoli (Fenolu indekss)
11.	50-00-0	Formaldehīds
12.	127-18-4	Tetrahlortilēns
13.	79-01-6	Trihlortilēns
14.	135319-73-2	Epoksikonazols
15.	67747-09-5	Prohlorazs
16.	107534-96-3	Tebukonazols
17.	60207-90-1	Propikonazols
18.	94-74-6	MCPA
19.	108-90-7	Hlorbenzols
20.	7803-57-8	Hidrazīnhidrāts
21.	106-89-8	Epihlorhidrīns
22.	100-42-5	Stirols
23.	56-23-5	Tetrahlorglekļis
24.	Nav piemērojams	Monocikliskie aromātiskie ogļūdeņraži (BTEx indekss, toluols, etilbenzols, ksiloli)
25.	Nav piemērojams	Naftas ogļūdeņraži (ogļūdeņražu C ₁₀ -C ₄₀ indekss)

Piezīmes.

(1) Vielas numurs ķīmisko vielu reģistrā *Chemical Abstracts Service*.

(2) DDT kopā ir izomēru 1,1,1-trihlor-2,2bis(p-hlorfenil)etāna (CAS numurs 50-29-3), 1,1,1-trihlor-2(o-hlorfenil)-2-(p-

hlorfenil)etāna (CAS numurs 789-02-6), 1,1-dihlor-2,2bis(p-hlorfenil)etilēna (CAS numurs 72-55-9) un 1,1-dihlor-2,2bis(p-hlorfenil) etāna (CAS numurs 72-54-8) summa."

3. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 4. aprīļa
noteikumiem Nr. 163

"5. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 22. janvāra
noteikumiem Nr. 34

Prasības komunālo notekūdeņu attīrīšanai

I. Piesārņojuma samazinājuma procenti

1. tabula

Prasības no aglomerāciju komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām emitētajiem ūdeņiem attiecībā uz bioloģisko skābekļa patēriņu, ķīmisko skābekļa patēriņu un suspendētajām vielām

Nr. p. k.	Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti	References analīzes metode
1.	Bioķīmiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), ja temperatūra ir 20 °C (neveicot nitrifikāciju)		atbilstoša attīrīšana	-	Homogēns, nefiltrēts, nedekantēts paraugs. Izšķīdušo skābekli nosaka pirms un pēc piecu dienu inkubācijas perioda 20 °C ±1 °C temperatūrā, tumšā. Pievieno nitrifikācijas kavētāju
		200-2000	atbilstoša attīrīšana	50-70	
		2000-10000	25 mg/l	70-90	
		> 10000	25 mg/l	70-90	
2.	Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP)		atbilstoša attīrīšana	-	Homogēns, nefiltrēts, nedekantēts paraugs. Kālija dihromāta izmantošana
		200-2000	atbilstoša attīrīšana	50-75	
		2000-10000	125 mg/l	75	
		> 10000	125 mg/l	75	
3.	Suspendētās vielas - kopējais daudzums	līdz 10000	mazāk nekā 35 mg/l	90	Raksturīgā parauga filtrēšana caur 0,45 µm filtra membrānu. Žāvēšana 105 °C temperatūrā un svēršana
		10000 un vairāk	mazāk nekā 35 mg/l	90	

1. Piesārņojuma samazinājuma (turpmāk - samazinājums) procentus nosaka, salīdzinot piesārņojošās vielas daudzumu attīrītajos notekūdeņos ar tās daudzumu attīrīšanas iekārtās ieplūstošajos notekūdeņos.

2. Bioloģiskā skābekļa patēriņa (BSP₅) vietā var izmantot citus parametrus - kopējo organisko oglekli vai ķīmisko skābekļa patēriņu, ja starp bioloģiskā skābekļa patēriņa un minēto parametru vērtībām ir noteikta sakarība.

3. Analizējot emisiju no nogulsnešanas dīķiem, paraugus filtrē. Suspendēto vielu kopējā koncentrācija nefiltrētajos ūdens paraugos nedrīkst pārsniegt 150 mg/l.

2. tabula

Prasības no aglomerāciju attīrīšanas iekārtām emitētajiem notekūdeņiem attiecībā uz kopējo fosforu un kopējo slāpekli

Nr. p. k.	Parametri	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Samazinājuma procenti	References analīzes metode
1.	Kopējais fosfors (P _{kop})		atbilstoša attīrīšana	-	Molekulārās absorbcijas
		2000-10000	atbilstoša attīrīšana	10-15	

		10000-100000	2 mg/l	80	spektrototometrija
		> 100000	1 mg/l	80	
2.	Kopējais slāpeklis (N_{kop})		atbilstoša attīrīšana	-	
		2000-10000	atbilstoša attīrīšana	10-15	Molekulārās absorbcijas spektrofotometrija
		10000-100000	15 mg/l	70-80	
		> 100000	10 mg/l	70-80	

4. Kopējais slāpeklis (N_{kop}) ir organiskā slāpekļa un neorganiskā slāpekļa summa.

II. References metodes monitoringa veikšanai un rezultātu novērtēšana

5. Plūsmas proporcionālus vai 24 stundu laikā uzkrātus notekūdeņu paraugus ņem noteiktā punktā, kas atrodas attīrīšanas iekārtu izplūdes kanālā, un, ja dienests uzskata par nepieciešamu, arī ieplūdes kanālā. Līdz minimumam samazina paraugu degradāciju laikā starp to ņemšanu un analizēšanu. Paraugus ņem visu gadu tik bieži, kā noteikts atļaujā.

6. Aglomerācijās ņem:

6.1. ne mazāk kā 12 paraugu pirmajā gadā, ja aglomerācijā cilvēku ekvivalents ir no 2000-9999. Ja attīrītie notekūdeņi atbilst šo noteikumu prasībām saskaņā ar šā pielikuma 7. punktu, turpmāk ņem ne mazāk kā četrus paraugus gadā. Ja vismaz viens no paraugiem neatbilst šo noteikumu prasībām, nākamajā gadā ņem ne mazāk kā 12 paraugu;

6.2. ne mazāk kā 12 paraugu gadā, ja aglomerācijā cilvēku ekvivalents ir no 10000 līdz 49999;

6.3. ne mazāk kā 24 paraugus gadā, ja aglomerācijā cilvēku ekvivalents ir 50000 un vairāk.

7. Attīrītie notekūdeņi atbilst šo noteikumu prasībām, ja to paraugu analīzēs konstatē katra atsevišķa parametra atbilstību noteiktajai skaitliskajai vērtībai un ja:

7.1. to paraugu skaits, kuri neatbilst šā pielikuma 1. tabulā noteiktajām prasībām, gada laikā nepārsniedz šā pielikuma 3. tabulā noteikto skaitu;

7.2. normālos darbības apstākļos ņemtajos notekūdeņu paraugos, kuri neatbilst prasībām, bioloģiskā skābekļa patēriņa un ķīmiskā skābekļa patēriņa koncentrācija atšķiras no šā pielikuma 1. tabulā noteiktās koncentrācijas ne vairāk kā par 100 %. Atšķirība starp konstatēto un 1. tabulā noteikto koncentrāciju suspendētajām vielām drīkst būt līdz 150 %;

7.3. slāpekļa un fosfora kopējās koncentrācijas gada vidējās vērtības atbilst šā pielikuma 2. tabulā noteiktajai skaitliskajai vērtībai.

8. Šā pielikuma 2. tabulā noteiktā kopējā slāpekļa koncentrācija ir gada vidējā vērtība. Novērtējot slāpekļa koncentrācijas atbilstību šo noteikumu prasībām, var izmantot dienas vidējo vērtību, ja netiek pieļauta lielāka piesārņojuma slodze ūdeņos. Dienas vidējā vērtība nedrīkst pārsniegt 20 mg kopējā slāpekļa (N_{kop}) uz notekūdeņu litru nevienā paraugā, kas ņemts laikā, kad bioloģiskās attīrīšanas procesā notekūdeņu temperatūra ir 12 °C vai augstāka. Ja klimatisko apstākļu dēļ nav iespējams nodrošināt notekūdeņu temperatūru vismaz 12 °C, notekūdeņu attīrīšanu veic ar nepilnu attīrīšanas ciklu, ievērojot šā pielikuma 5., 6. un 7. punktā minētās prasības.

9. Novērtējot notekūdeņu paraugu atbilstību noteiktajām prasībām, neņem vērā tādas parametru vērtības, kas radušās spēcīga lietuse un citu netipisku apstākļu dēļ.

9.¹ Novadīto notekūdeņu paraugus no ciemu un pilsētu teritorijā esošām rūpnieciski izgatavotām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē un kuru kopējā jauda ir mazāka par 5 m³/diennaktī, ņem, ja atbilstoši normatīvajiem aktiem par decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu noteiktai institūcijai vai personai, kura veic šādu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzību un kontroli, rodas pamatotas aizdomas par novadīto notekūdeņu neatbilstību šo noteikumu prasībām. Šādā gadījumā iekārtu īpašnieks vai valdītājs nodrošina, ka notekūdeņu paraugu ņemšanu un nepieciešamās analīzes veic akreditēta laboratorija. Ja analīžu rezultāti neuzrāda piesārņojošo vielu koncentrācijas pārsniegumu, paraugu ņemšanu atkārtoti neagrāk kā pēc sešiem mēnešiem. Ja analīžu rezultāti uzrāda piesārņojošo vielu koncentrācijas pārsniegumu, notekūdeņu paraugu ņemšanu un analīzes atkārtoti pēc iekārtas darbībā konstatēto trūkumu novēršanas kontroli īstenojošās institūcijas vai personas norādītajā termiņā. Izdevumus par notekūdeņu analīzēm sedz notekūdeņu attīrīšanas iekārtu īpašnieks vai valdītājs, ja analīžu rezultāti uzrāda notekūdeņu neatbilstību šo noteikumu 40.¹ punkta prasībām. Ja notekūdeņu analīžu rezultāti liecina, ka minētā punkta prasības ir ievērotas, izdevumus par notekūdeņu analīzēm sedz pašvaldības noteiktā institūcija vai persona, kura veic šādu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzību un kontroli.

Maksimālais to paraugu skaits, kuri drīkst neatbilst attiecīgajām prasībām (ievērojot gada laikā ņemto paraugu skaitu)

Gada laikā ņemto paraugu skaits	Maksimālais to paraugu skaits, kuri drīkst neatbilst attiecīgajām prasībām
4-7	1
8-16	2
17-28	3
29-40	4
41-53	5
54-67	6
68-81	7
82-95	8
96-110	9
111-125	10
126-140	11
141-155	12
156-171	13
172-187	14
188-203	15
204-219	16
220-235	17
236-251	18
252-268	19
269-284	20
285-300	21
301-317	22
318-334	23
335-350	24
351-365	25

III. Tipiski sadzīves notekūdeņi

4. tabula

Tipiskus sadzīves notekūdeņus raksturojošie parametri

Vielas	Koncentrācija (mg/l)
Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅)	150-350
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (KSP)	210-740
Kopējās suspendētās vielas	120-450
Kopējais fosfors	6-23
Kopējais slāpeklis	20-80

10. Tipiski sadzīves notekūdeņi nesatur šo noteikumu 1. un 2. pielikumā minētās bīstamās vielas.

IV. Rūpniecības nozares

11. Šo noteikumu 45. punktā minētās prasības attiecināmas uz šādām rūpniecības nozarēm:

- 11.1. piena pārstrāde;
- 11.2. augļu un dārzeņu produktu ražošana;
- 11.3. bezalkoholisko dzērienu ražošana un iepildīšana pudelēs;
- 11.4. kartupeļu pārstrāde;
- 11.5. gaļas pārstrāde;

- 11.6. alus ražošana;
- 11.7. spirta un alkoholisko dzērienu ražošana;
- 11.8. dzīvnieku barības ražošana no augu izcelsmes produktiem;
- 11.9. pārtikas želatīna un līmes ražošana no dzīvnieku plēvē, ādām un kauliem;
- 11.10. iesala ražošana;
- 11.11. zivju apstrādes rūpniecība."

4. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 4. aprīļa
noteikumiem Nr. 163

"6. pielikums
Ministru kabineta
2002. gada 22. janvāra
noteikumiem Nr. 34

Prioritāro vielu un bīstamo vielu monitoringa veikšanas kārtība no attīrīšanas iekārtām emitēto komunālo notekūdeņu izplūdē

1. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operators, plānojot un veicot prioritāro vielu un bīstamo vielu monitoringu notekūdeņu izplūdē, ņem vērā šādus nosacījumus:

1.1. notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kurās novadāmo notekūdeņu apjoms no kādas iekārtas kādā no pēdējiem pieciem gadiem pirms šo noteikumu 75. punkta stāšanās spēkā ir bijis 1 miljons m³ gadā vai lielāks, operators:

1.1.1. monitoringā iekļauj šo noteikumu 1. pielikuma 6., 20., 21., 23., 28. un 35. punktā norādītās prioritārās vielas un šo noteikumu 2. pielikuma 2., 3., 4., 10., 24. un 25. punktā norādītās bīstamās vielas;

1.1.2. apzina lielākos ražošanas uzņēmumus, kuri notekūdeņus novada uz attiecīgajām attīrīšanas iekārtām, izvērtē to darbības veidu un saņemto ražošanas notekūdeņu apjomu;

1.1.3. papildus monitoringā iekļauj tās prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuru izmantošana ir norādīta attiecīgā uzņēmuma A vai B kategorijas piesāmojošās darbības atļaujā vai kuras uzņēmums ir konstatējis atbilstoši šo noteikumu 74. punktam veiktajā monitoringā, kā arī tās prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuras izmanto vai ražo attiecīgu nozaru uzņēmumi, ja centralizētajā kanalizācijas sistēmā novadīto ražošanas notekūdeņu īpatsvars ir lielāks par 10 % no kopējā notekūdeņu apjoma;

1.2. notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kurās novadāmo notekūdeņu apjoms ir mazāks par 1 miljonu m³ gadā un kuras jau atskaitās par atsevišķu prioritāro vielu vai bīstamo vielu novadīšanu, operators:

1.2.1. monitoringā iekļauj līdz šim kontrolētās prioritārās vielas un bīstamās vielas,

1.2.2. papildus monitoringā iekļauj tās prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuras centralizētajā kanalizācijas sistēmā novada attiecīgu ražošanas nozaru uzņēmumi, kuri izmanto vai ražo minētās vielas, ja centralizētajā kanalizācijas sistēmā novadīto ražošanas notekūdeņu īpatsvars ir vismaz 10 % no kopējā notekūdeņu apjoma;

1.3. notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kas saņem ražošanas notekūdeņus, kuru īpatsvars ir vismaz 10 % no kopējā notekūdeņu apjoma, operators monitoringā iekļauj tās prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuras centralizētajā kanalizācijas sistēmā var novadīt attiecīgu ražošanas nozaru uzņēmumi, kas izmanto vai ražo prioritārās vielas vai bīstamās vielas.

2. Papildus šā pielikuma 1. punkta nosacījumiem notekūdeņu attīrīšanas iekārtu operatori monitoringā iekļauj tās prioritārās vielas un bīstamās vielas, kuras valsts vides monitoringā ir konstatētas pieņemtajā virszemes ūdensobjektā, un nosaka sliktu ūdeņu ķīmisko kvalitāti.

3. Lai nodrošinātu monitoringa rezultātu ticamību un mazinātu dažādu faktoru iespējamo ietekmi uz komunālo notekūdeņu monitoringa rezultātiem, operators atbilstoši šā pielikuma 1. punktam izvēlēto prioritāro vielu un bīstamo vielu monitoringu notekūdeņu izplūdē veic vienu gadu, paraugus ņemot ne retāk kā reizi ceturksnī.

4. Operators turpmākā notekūdeņu monitoringā var neiekļaut prioritāro vielu vai bīstamo vielu, ja ir ievēroti visi šie

nosacījumi:

- 4.1. mērījumi ir veikti vismaz vienu gadu atbilstoši šā pielikuma 3. punktā noteiktajam monitoringa biežumam;
- 4.2. gada laikā visi konkrētai vielai veiktie mērījumi ir bijuši mazāki par attiecīgas testēšanas metodes kvantitatīvās noteikšanas robežu;
- 4.3. nav būtiski mainījušies ražošanas uzņēmumi, kuri nodod notekūdeņus attīrīšanai notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, vai nav notikušas izmaiņas minēto uzņēmumu darbībā, kas ietekmē notekūdeņu apjomu un sastāvu;
- 4.4. izmantotā testēšanas metode ir pietiekami jutīga un nodrošina, ka konkrētās prioritārās vielas vai bīstamās vielas kvantitatīvās noteikšanas robeža ir vienāda ar 30 % vai mazāka par 30 % no ūdeņu aizsardzības normatīvajos aktos noteiktā attiecīgās vielas vides kvalitātes normatīva vērtības.
5. Operators pēc dienesta pieprasījuma pārskata un atjauno prioritāro vielu un bīstamo vielu monitoringa programmu, ja notikušas izmaiņas ūdeņu aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajos prioritāro vielu un bīstamo vielu sarakstos, no ražošanas uzņēmumiem saņemto notekūdeņu apjomā un sastāvā, kā arī ņemot vērā valsts vides monitoringa informāciju attiecībā uz tām ķīmiskajām vielām, kuras nosaka sliktu virszemes ūdeņu ķīmisko kvalitāti pieņemtajā ūdensobjektā."